

فلسفه روزه داری در اسلام / روزه باب عبادت است

رمضان اسمی از اسماء الهی است و به معنای شدت گرما و تابش آفتاب بر رمل معنا شده است. انتخاب چنین واژه ای از لطافت خاصی برخوردار است...

رمضان اسمی از اسماء الهی است و به معنای شدت گرما و تابش آفتاب بر رمل معنا شده است. انتخاب چنین واژه ای از لطافت خاصی برخوردار است، زیرا که رمضان ماه تحمل شدائد و عطش می باشد. به گزارش خبرگزاری مهر، پیامبر اکرم (ص) می فرماید: هنگامی که شب اول ماه رمضان فرا می رسد، خداوند بزرگ همه گناهان اتمم را می آمرزد چه گناهان پنهانی و چه آشکار را و برای شما دو هزار درجه بلند می کند و پنجاه شهر بنا می کند.

روزه در آیین مبین اسلام به معنای آن است که انسان برای انجام فرمان خداوند عالم، از اذان صبح تا مغرب از انجام اموری که روزه را باطل می کند، خودداری نماید. در فرهنگ سایر مردمان جهان نیز روزه وجود دارد. روزه به معنای امساک و ترک برخی چیزها اعم از خوردنیها و آشامیدنیها و یا از هر عملی و سخنی ناپسند. این فریضه از لحاظ جسمی، روحی، معنوی، اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی، روانی، بهداشتی و ... فضایل فراوانی دارد که مورد تاکید همگان قرار گرفته است.

رمضان اسمی از اسماء الهی است و به معنای شدت گرما و تابش آفتاب بر رمل... معنا شده است. انتخاب چنین واژه ای به راستی از لطافت خاصی برخوردار است. زیرا که رمضان ماه تحمل شدائد و عطش می باشد. خداوند تبارک و تعالی می فرماید: ای کسانی که ایمان آورده اید روزه بر شما واجب شد چنانکه بر آنان که پیش از شما بوده اند واجب شده بود، باشد که پرهیزگار شوید."

بنابراین فلسفه اصلی روزه داری تقویت روح تعبد و تکامل جسم و روح است. دانشمندان اسلامی و غیر اسلامی در این باره مقالات و کتاب های زیادی نوشته اند و درباره خواص بهداشتی و درمانی آن نیز مقالات متعددی ارائه کرده اند به هرحال، نقش روزه داری در سلامت تن و تکامل روح انکارناپذیر است.

بنابراین، پیامبر اکرم (ص) می فرمایند: ماه رمضان در نزد خدا بهترین ماهها و روزهایش بهترین روزها و شبهایش بهترین شبها و ساعت هایش بهترین ساعت هاست.

ماه مبارک رمضان، ماه دعوت به سوی مهمانی خداست. باید روی آن دقت کرد انگیزه این مهمانی ها چیست؟ در آن ها چه کسی دعوت می کند؟ میزبان چه کسی است؟ میزبان او به هیچ وجه با میزبانهای دیگر قابل مقایسه نیست؛ میزبانی کریم، رحیم، غفار، جواد و ... است. مهمان این ماه، ناتوان، محتاج، و کسی که نه مالک حیات و نه مالک ممات است.

مامورین دعوت در این ماه، پیامبران که سرآمد آنها پیامبر عظیم الشان اسلام است. در این مهمانی باید آدمی قدر خود را بداند که چه لیاقتی پیدا کرده که پروردگار جهانیان، ملک الملوک، او را به چنین میهمانی دعوت کرده است. بنابراین بدبخت کسی است که از این دعوت سربلندی کرده و از چنین سفری احسانی که هر نعمتی را در بر دارد، محروم ماند. با روزه، اطمینان و آسایش به انسان هدیه داده می شود، زیرا انسان درک می کند که با روزه داری با خدای جهان و آفریننده خود ارتباط برقرار کرده است.

انسان در میهمانی های معمولی، آداب رفتن به میهمانی را مراعات می نماید؛ نخست حمام رفته، لباسی فاخر می پوشد، عطر می زند، سعی و کوشش می کند عمل زشتی از او صادر نشود، آبروی خود را بیش از پیش نگهداری می نماید در میهمانی خدایی نیز باید این امور را مراعات کند- البته به مراتب بیش از میهمانی های معمولی- باید روح را از کثافات و آلودگی های معنوی و معصیت و نافرمانیها پاک سازد، روان خویش را صیقل دهد، آن را از صفات زشت و ناپسند دور کند، ریشه حب دنیا را از بیخ دل برکند و حوض دل را از آبهای متعفن، اخلاق زشت و کردار ناپسند خالی نماید.

قبل از ورود به ماه مهمانی و میهمانخانه خدا، خود را دقیقاً حسابرسی کند و رفتار و کردار خویش را بسنجد و بداند این مهمانی معمولی نیست، میزبانش متفاوت، آدابش غیر متعارف و رسوماتش غیر مرسوم می باشد. این ماه را با طهارت ظاهری و باطنی بپذیرد، با غسل، دعا، نماز، تلاوت قرآن، ذکر، صلوات همراه سازد و تصمیم بگیرد که در این میهمانی جز رضایت حق، عملی صورت ندهد و هدفی نداشته باشد.

مهمانی خدا در این ماه مبارک، پذیرایی روحی و معنوی است، مهمانی است که در آن عطاها و بخششها، گذشت از تقصیرات، رسیدن

به درجات عالیه، رسیدن به بزرگترین مقام و به بالاترین جایگاه انسانیت، از برکات این ماه مبارک و از احسان های این میزبان بزرگ و از فواید این مهمانی پرارزش استعجابت دعاست.

برای هر چیزی باب و دریست و در عبادت روزه است و کمتر عبادتی است که دارای شرایط خاصی باشد که در حین ثواب عبادت و طاعت برای شخص ثبت گردد. روزه عبادتی نسبتاً شاق و مشکل است که باید بنده خدا به این عبادت مهم تن در دهد که تا از این باب و دروازه وارد به عبادات دیگر شود. بنابراین روزه دروازه عبادات است، به معنای اینکه خودسازی و مقاومت در انجام عبادات را از روزه باید شروع نمود. بنیان و اساس اسلام بر پنج چیز استوار گشته یکی از آنها روزه می باشد.

از آنجا که روزه، دانشگاه اخلاق و تزکیه نفس و وسیله خودسازی است، لذا روزه دار باید در این دانشگاه از کلیه آداب و برنامه های تربیتی برخوردار و در حقیقت خود باید یک معلم اخلاق بوده و بر اعضا و جوارح خویش تسلط کامل داشته باشد.